

AMOS podcast, tekstiversio

Ajankohta: syyskuu

Aihe: Opiskelun alkaminen

Miia:

Tämä on AMOS podcast, jota tekevät Miia, Yulia ja Heli. Tervetuloa mukaan! AMOS on Ammattiosaajat maailmalta –hanke, jossa on tavoitteena muun muassa kehittää Savon ammattiopistossa kielitietoista opetusta sekä tuoda esille jo olemassa olevaa kielten ja kulttuurien kirjoa.

Heli:

Tällä kertaa täällä äänessä Heli, moi!

Tässä podcastissa puhutaan opiskelujen aloittamisesta. Suuri osa syksyn uusista opiskelijoista aloitti noin kuukausi sitten ja jatkavat palasivat kouluun samoihin aikoihin. Savon ammattiopistossa kuitenkin aloittaa opiskelijoita pitkin vuotta.

Varmasti se ensimmäinen aloitus on aina jännittävin, kun uutta asiaa tulee paljon ja pitäisi oppia lyhyessä ajassa tuntemaan sekä uusia paikkoja että ihmisiä.

Savon ammattiopistossa aloittaa joka vuosi satoja uusia opiskelijoita. Monet tulevat opiskelemaan yhteishaun kautta suoraan peruskoulusta. Paljon opiskelijoita aloittaa myös jatkuvan haun kautta ja heillä voi olla jo aiempia tutkintoja ja heillä voi olla myös vuosia työkokemusta. Jotkut haluavat kokonaan uuden ammatin. Toiset taas haluavat erikoistua johonkin tiettyyn asiaan tai virallisen tunnustuksen omasta, jo olevasta ammattitaidosta eli todistuksen osaamisestaan. Savon ammattiopistossa opiskelee siis sekä nuoria että aikuisia kaikilla aloilla.

Seuraavaksi kuullaan, mitä Yulia jutteli erään Sakkyn tutoropettajan kanssa koulun aloittamisesta.

Yulia: Tässä minun vieressäni istuu Jouni Korhonen yksi kone- ja tuotantotekniikan tutoropettajista.

Hei, Jouni!

Jouni: Terve! Terve!

Yulia: Tiedän, että olet pitkästä aikaa aloittanut ensimmäisen vuoden opiskelijoiden parissa tutoropettajana. Voisitko kertoa meille omin sanoin, miltä uuden lukuvuoden aloittaminen on sinusta tuntunut?

Jouni: Jännittävälle! Olen vuosia ohjannut ja opettanut jatkavia eli toisen vuoden ja kolmannen vuoden levyseppähitsaajia. Nyt seitsemän vuoden jälkeen lähdin ensimmäisen vuoden tutoropettajaksi. Alkusyksy on tuntunut jännittävälle. Se, että muistaako tehdä tietyt asiat oikeassa järjestyksessä ja oikein. Pystynkö vastaamaan uusien opiskelijoiden kysymyksiin ja haasteisiin oikealla tavalla?

Yulia: Kyllä, voisitko kertoa lyhyesti, minkälainen ryhmä sinulla nyt on?

Jouni: Joo, minulle tuli hyvinkin erilainen ryhmä minun aikaisempiin ryhmiini verrattuna. Minulla on peruskoulusta tulleita nuoria, alan vaihtajia aikuisia. Sitten minulla on maahanmuuttajia eli hyvin erilainen ryhmä. Näen positiivisena sen, että saan tutustua erilaisiin kansalaisuuksiin, ihmisiin ja persooneihin tämän ryhmän sisällä.

Yulia: Joo, ryhmä kuulostaa hyvin moninaiselle eli erilaisia opiskelijoita on kasassa. Onko sinulla mitään neuvoa tai vinkkejä aloittaville opiskelijoille?

Jouni: Varmaan suurempana vinkkinä on se, että...minulla on tapana sanoa: "Kysyvä ei tieltä eksy!" Jos opiskelijoita askarruttaa opinnot, koulussa oleminen, koulumatkan kulkemiset ynnä muut, niin kannattaa tulla reippaasti kysymään joko omalta tutoropettajalta tai henkilökunnalta. Olipa se ammattiohjaaja tai opettaja! Kuka tahansa voi neuvoa. Näin pyritään etsimään oikea ratkaisu ja tieto. Jos en itse pysty neuvomaan siinä asiassa suoraan, niin etsitään oikea henkilö, jolta se tieto löytyisi.

Yulia: Joo, tämä taitaa olla aika hyvä vinkki mihin vaan tilanteeseen! Kiitos tästä haastattelusta ja toivotan sinulle oikein antoisaa lukuvuotta!

Jouni: Kiitoksia!

Heli:

Opiskelun aloittaminen tarkoittaa useiden uusien asioiden alkamista yhtä aikaa. Jo uuden oppilaitoksen tiloihin tutustuminen vie aikaa. Missä on parkkipaikka ja millaisen pysäköintiluvan siihen tarvitsee? Milloin ravintola on auki ja maksaako lounas? Missä opiskelijat voivat viettää aikaa koulutuntien väleissä tai hyppytunneilla?

Koulumaailma on täynnä sanoja, jotka eivät ehkä ole ennestään tuttuja. Mitä tarkoittaa esimerkiksi HOKS tai yto? Entä Valma ja Telma? Mikä on lähtötasotesti ja onko se kaikille pakollinen?

Monet käytännönasiat on hyvä saada hoidettua nopeasti, että arki olisi mahdollisimman sujuvaa. Kuka voi auttaa, kun tarvitset opiskelijakortin bussikorttia varten? Millaisia erilaisia opiskelijakortteja on tarjolla ja maksavatko ne? Miten toimia, kun on sairaana tai muuten esty tulemast oppitunneille?

Muun muassa näihin lähes kaikkia askarruttaviin kysymyksiin löytyy vastaus Moodlessa olevasta Startti opintoihin Savon ammattiopistossa -jaksosta. Moodle on sähköinen oppimisympäristö, jossa toteutetaan verkossa eli tietokoneella itsenäisesti tehtävät opinnot. Tätä kattavaa startti tietopakettia kannattaa hyödyntää!

Kaikki opettajat, opinto-ohjaajat eli opot sekä ohjaajat ovat auttamassa opiskelijoita ja vastaamassa kysymyksiin. Myös toiset opiskelijat voivat osata neuvoa, kun tarvitset apua. Kysy siis rohkeasti, kun jokin asia on epäselvä tai et tiedä miten toimia! On parempi selvittää asiat heti kuin jäädä miettimään niitä yksin.

Seuraavaksi kuunnellaan Savon ammattiopistossa opiskelevan Carloksen mietteitä opiskelun aloittamisesta. Haastattelijana on Yulia.

Yulia: Sinä olet viime syksynä aloittanut Savon ammattiopistossa. Voisitko vähän kertoa siitä?

Carlos: Joo kyllä! Hain itseasiassa jo talvella 2019. En ollut opiskellut pitkään aikaan ja ajattelin, että uudestaan minun ura aukeaisi ja toivoin, että pääsisin opiskelemaan. Oli yllätys, että pääsin eteenpäin, mutta sitten tuli sellainen tilanne, että minun piti vaihtaa ja tällä hetkellä minä olen logistiikalla

varastonhoitajana. Aika mukava on, kun pitää kuljettaakin tavaroita ja pitää varastoida. Kiva kun pääsin tähän kouluun.

Yulia: Joo, sanoit että edellisestä opiskelusta on sen verran aikaa. Miksi valitsit juuri Savon ammattiopiston?

Carlos: Joo, koska mun mielestä täällä on parempi mahdollisuus. Savon ammattiopistossa saa opiskella, se on hyvä, vaikka on neljäkymmentävuotias tai enemmänkin.

Yulia: Voisitko vielä kertoa koulun ensimmäisestä päivästä?

Carlos: Joo, se oli vähän jännä koulun aloittaminen, koska en tuntenut ketään. Oli vähän yksinäinen olo, mutta kuten äsken sanoin ei ollut huolia, että joku sanoo jotakin tai että ulkomaalainen on täällä. Oli ihan mukavaa! Aina olen kysynyt, saanko olla tässä ryhmässä...

Yulia: Kyllä, eli pääsit tutustumaan heti siihen porukkaan?

Carlos: Juu, pääsin! Kaikki oli siellä melko nuoria. Yksi oli vanhempi kuin minä.

Yulia: Muistatko, kuka sinua neuvoi tai auttoi? Keneltä sinä sait kysyä apua?

Carlos: No, silloin työvoimatoimistossa oli semmoinen henkilö, joka ehdotti, että pitäisikö mennä kokeilemaan sinne. Minä sanoin, joo...haluan mennä sinne koulutukseen. Mutta sitten koulussa, tietenkin opettaja auttoi minua heti alusta.

Yulia: Sinä aloitit opiskelun logistiikka-alalla viime syksynä, mutta minä tiedän, että sulla ihan äskettäin oli taas uusi aloittaminen uudessa luokassa. Voisitko kertoa vähän siitä enemmän?

Carlos: Joo, kyllä! Oli vähän hankalaa logistiikalla ja sain opettajilta hyvää apua, että sain kokeilla logistiikan varastupuolta. Minun mielestä tämä on parempi kuin se toinen. Minusta tuntuu mukavalle! On vähän rentoakin! Ei ole semmoista, että painetta tulee ja kiirettä pitää. Kyllä, tämä on hyvä!

Yulia: Sinä olet aloittamisen konkari niin sanotusti! Monessa työpaikassa olet ollut. Mitä vinkkejä tai neuvoja voisit antaa jollekin, jolla on vasta edessä koulun aloittaminen tai työharjoittelun aloittaminen?

Carlos: Pitää olla itsevarma! Vaikka pelottaa tai jännittää, niin pitää mennä eteenpäin. Uskoa itseensä!

Yulia: Kiitoksia, Carlos, tästä haastattelusta!

Carlos: Kiitos teille!

Heli:

Carlos tuossa kehotti olemaan itsevarma ja rohkea, vaikka jännittäisikin eikä tuntisi ketään ennestään.

Rohkeutta voi vaatia myös se, jos opiskelun alettua huomaa, ettei valittu ala olekaan sellainen, johon haluaa kouluttautua. Tämä voi johtua monesta eri asiasta. Joskus ei vain ole ollut tarpeeksi tietoa siitä, mitä valittu ammatti tarkoittaa käytännössä eli millaista työ todellisuudessa on. Joskus voi huomata, että on kuvitellut valitsemansa alan aivan toisenlaiseksi tai ettei oma mielenkiinto tai taidot riitäkään valittuun alaan.

Opiskeltavan alan vaihtaminen on mahdollista, mutta ei aina aivan yksinkertaista. Eri aloille on esimerkiksi erilaiset suomenkielentaito vaatimukset ja joillekin aloille kuten lähihoitajaksi, täytyy käydä soveltuvuuskokeessa.

Haastattelin autoalalta logistiikalle vaihtanutta Sergeitä ja nyt kuulette hänen ajatuksiaan.

Heli: Moi, Sergei! Sinä olet Savon ammattiopistossa tämmöinen konkarialoittelija. Olet jo ollut monella eri alalla. Kerro vähän sun opintopolusta.

Sergei: Terve! Kyllä, minulla on iso tarina. Aloitin ensin autoalalta. Se oli 2016. Siellä opiskelin kaksi ja puoli vuotta. Sitten ymmärsin, että se ei ole minun ala. Sitten vaihdoin logistiikka-alalle, trukkikuljettajaksi.

Heli: Mistä sinä huomasit, että autoala ei olekaan sinun juttu?

Sergei: No, varmaan työharjoittelun jälkeen. Ymmärsin silloin, ettei se ole minun töitä ja en halua tehdä näitä töitä koko elämän.

Heli: Mitä sitten tapahtui? Haitko suoraan siitä logistiikka-alalle?

Sergei: No, sen jälkeen olin melkein vuoden töissä. Sitten hain logistiikka-alalle, trukkikuljettajan linjalle.

Heli: Nyt, kun sulla on ainakin nämä kaksi aloituskertaa Savon ammattiopistossa takana. Miltä se on tuntunut aloittaa koulukäynti tai opiskelu täällä?

Sergei: No, kyllä hyvältä! Varmaan vielä kerran aloitan, myöhemmin, kun saan tämän ammatin.

Heli: Sulla suunnitelmissa on käydä vielä joku uusi koulutus näiden jälkeen?

Sergei: Voi olla, koska ajatuksia on media-alalle mennä. Nyt haluan kyllä saada koulutus logistiikka-alalta, taksikorttikoulutus ja bussikuljettajakoulutukseen mennä.

Heli: Ok. Muistatko ihan niistä ensimmäisistä päivistä, kun olet tullut tänne kouluun, niin miltä se on sinusta tuntunut ja mitä on silloin tapahtunut?

Sergei: Muistan, että oli kaikki hyvin ja ymmärrettävää. Ei tullut mitään lisäkysymyksiä. Opettajat hyvin ovat kaikki kertoneet ja kaikki oli selvää.

Heli: Oliko sulle tuttuja? Oliko sulla kavereita täällä Savon ammattiopistossa vai tulitko tavallaan ihan yksin?

Sergei: Joo, opiskelin Kalevalan koulussa ja melkein kaikki minun kaverit menivät koulun jälkeen ammattikoululle. Kyllä, oli paljon tuttuja kavereita koulussa.

Heli: Autoiko se sinun mielestäsi opiskelun aloittamista? Oliko helpompi tulla, kun oli jo kavereita täällä?

Sergei: Tottakai! Aina voi välitunnilla käydä kahvilla kavereiden kanssa. Oli ihan ok.

Heli: Olisiko sulla antaa jotakin neuvoja tai vinkkejä niille, jotka nyt vasta aloittavat opiskelun?

Sergei: On, kyllä! Jos mietitte, että ammatti, jota opiskelette ei sovi teille, niin kyllä, voitte vaihtaa! Ei se haittaa teidän elämää ja teidän itse pitää valita, mitä haluatte tehdä!

Heli: Eli kannustat rohkeasti vaihtamaan alaa, jos ei tunnu omalta?

Sergei: Joo! Tottakai!

Heli: Olisiko sulla lähettää jotain terveisiä opettajille tai muulle henkilökunnalle tänne Savon ammattiopistoon?

Sergei: Joo, on! Mutta nyt en muista nimiä... Kaikille autoalan opettajille haluan sanoa tervehdys!

Heli: Hyvä! Kiitos paljon tästä haastattelusta!

Heli:

Muista siis, että olet opiskelemassa itseäsi ja omaa tulevaisuuttasi varten! Olitpa aloittanut opinnot tänä syksynä tai jo aiemmin, älä jää yksin, jos sinua mietityttää jokin.

Seuraava Amos-podcast julkaistaan ensi kuun alussa. Palautetta tai aihe-ehdotuksia voi laittaa tulemaan minun sähköpostiini heli.suutari@sakky.fi. Kiitos, sinulle, kun kuuntelit! Moikka!